

«БЕЗУЛЯ ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF BEZULYA AND OTHERS v. UKRAINE)

(Заява № 40455/23 та 8 інших заяв)

Стислий виклад рішення від 27 листопада 2025 року

Заявники трималися під вартою у Державних установах «Кропивницький слідчий ізолятор», «Івано-Франківська установа виконання покарань № 12», «Житомирська установа виконання покарань №8» та «Дніпровська установа виконання покарань № 4». До Європейського суду з прав людини (далі – Європейський суд) заявники скаржилися за статтями 3 та 13 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) на неналежні умови тримання їх під вартою та відсутність у національному законодавстві ефективного засобу юридичного захисту у зв'язку з цим. Деякі заявники висунули інші скарги, які також порушували питання за Конвенцією з огляду на відповідну усталену практику Європейського суду. У заявах № 2955/24, № 5376/24 та № 5381/24 заявники також висунули інші скарги за різними статтями Конвенції. Розглянувши скарги заявників, Європейський суд нагадав, що під час встановлення, чи є умови тримання такими, «що принижують гідність» у розумінні статті 3 Конвенції, серйозний брак простору у в'язничних камерах вважається дуже впливовим чинником та може становити порушення як сам собою, так і в сукупності з іншими недоліками. Посилаючись на свою попередню практику у справах проти України, Європейський суд дійшов висновку, що у цій справі умови тримання заявників під вартою були неналежними, а також, що заявники не мали у своєму розпорядженні ефективного засобу юридичного захисту у зв'язку з цими скаргами та констатував порушення статей 3 і 13 Конвенції. Розглянувши інші скарги деяких заявників, з огляду на всі наявні у нього матеріали, Європейський суд дійшов висновку, що вони також свідчать про порушення Конвенції у контексті його висновків в рішеннях у справах, наведених в таблиці у додатку. Розглянувши інші скарги у заявах 2955/24, № 5376/24 та № 5381/24, Європейський суд дійшов висновку, що вони не відповідають критеріям прийнятності, передбаченими статтями 34 та 35 Конвенції, або не виявляють жодних ознак порушення прав і свобод, гарантованих Конвенцією або протоколами до неї та відхилив цю частину заяв на підставі пункту 4 статті 35 Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. Вирішує об'єднати заяви;
2. Оголошує прийнятними скарги на неналежні умови тримання під вартою протягом вказаних у таблиці в додатку періодів і відсутність у національному законодавстві ефективного засобу юридичного захисту для звернення зі скаргою на неналежні умови тримання та інші скарги за усталеною практикою, наведені у

таблиці в додатку, а решту скарг у заявах № 2955/24, № 5376/24 та № 5381/24 – неприйнятними;

3. Постановляє, що ці заяви свідчать про порушення статей 3 і 13 Конвенції у зв'язку з неналежними умовами тримання під вартою протягом вказаних у таблиці в додатку періодів та відсутністю у національному законодавстві ефективного засобу юридичного захисту для звернення зі скаргою на неналежні умови тримання;

4. Постановляє, що було порушено Конвенцію у зв'язку з іншими скаргами, висунутими за усталеною практикою Суду (див. таблицю в додатку);

5. Постановляє, що:

(а) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявникам суми, зазначені в таблиці у додатку; ці суми мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу;

(b) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (simple interest) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти.